

»SOVRAŽNI GOVOR«

FRANC STANONIK

V povezavi z migrantsko oziroma begunsko krizo v Evropi se pri nas v minulih dneh soočamo še z enim velikim političnim problemom, ki se je v javnosti udomačil s poimenovanjem »sovražni govor«. Osebnost sem prepričan, da je javni in politični diskurz o »sovražnem govoru«, kakršnemu smo trenutno priča v Sloveniji, dolgoročno veliko nevarnejši kot vse dogajanje okrog migrantov v Evropi.

Naj uvodoma razjasnim, da se v prispevku ne bom opredeljeval do migrantske problematike, ne z vidika varnosti in ne s človekoljubnega vidika. Migrantsko vprašanje je zgolj platforma mojemu osnovnemu cilju, t.j. stopiti v bran svojim temeljnim ustavnim pravicam in svobodam. Zato prispevek tudi pišem v prvi osebi. Temu dodajam še, da se do sedaj nisem javno opredeljeval do migrantske problematike in nisem sodeloval na nobenem tovrstnem javnem zboru. Ker zaupam vladi in parlamentu, da bosta v okviru svojih pristojnosti in zakonodaje to problematiko reševala s splošno dobro.

Moje osebno opažanje je, da slovenska politična in ideološka levica ter anarholiberalci že dalj časa z uvajanjem diskurza o »sovražnem govoru« grdo zlorabljajo slovenski javni in politični prostor. Tako imenovani »sovražni govor« postaja eminentno politično orodje levičarjev in anarholiberalcev na vseh družbenih in celo osebnih področjih, kjer se srečata politika in ideologija.

Mislím, da mi ni potrebno posebej navajati dogodkov ali okoliščin, ki so pri nas privedle do zaskrbljujoče javne (politične in medijske) razprave o svobodi govora. Lep primer za to sta nedavni referendum o družinski zakonodaji in trenutna migrantska problematika. V obeh primerih je tako imenovani »sovražni govor« postal politični »perpetuum mobile« levičarjev in anarholiberalcev. Z opredeljevanjem nasprotnih stališ, kot so njihova za sovražni govor, so se slovenski levičarji samooklicali za edine varuhe človekovih pravic. Kakšna zloraba!

To kar nam dnevno servirajo mediji, predvsem pa levičarske ter anarholiberalne skupine in posamezniki je nedemokratično, povsem nesprejemljivo in obsodbe vredno. Nепrestano obtoževanje in javno etiketiranje posameznikov, ki demokratično izražajo svoje politično stališče z rasisti, nacionalisti, populisti, nedemokrati, ksenofobi in ne vem, s čim vse, in to zgolj zato, ker ne sledimo levičarskemu in anarholiberalnemu mainstreamu (splošno sprejet način življenja ali delovanja, op. ur.), je preseglo vse meje dobrega okusa in politične korektnosti.

In kje so levičarji in anarholiberalci tokrat odkrili »sovražni govor«? Na zborovanjih proti nastanitvi/ naseditvi migrantov v Kidričevem, Šenčurju, Kranju, Logatcu, Vrhniku in Ljubljani. Kolikor vem na nobenem od javnih protimigrantskih shodov ni bilo nasilja nad migranti ali komerkoli drugim, javnih pozivov na linč, pozivov po nasilni menjavi aktualne oblasti ali drugačnega kršenja slovenske zakonodaje. Šlo je za demokratično izražanje političnega prepričanja in stališč do migrantske problematike ter ravnanja aktualnih slovenskih in EU oblasti s tem v zvezi. In pri tem je s stališča svobode vesti, govora in združevanja povsem vseeno ali je to levičarjem in anarholiberalcem všeč ali ne. Kdo pa so oni, da bi moral jaz svoja politična stališča in vrednote ravnati po njih? Vendar ne, levičarji so ta zborovanja, pod pretezo »sovražnega govora«, izkoristili za odkrit poziv k prepovedi izražanja drugačnih stališč, kot so njihova. Levičarji in anarholiberalci javno pozivajo k prepovedi shodov drugače mislečih, javno pozivajo k kaznovanju »sovražnega govora« po njihovi meri, k redefinicijo »sovražnega govora«, ki bo ustrezala njihovim potrebam, javno pozivajo k zasmehovanju drugače mislečih, itd.

Zavedam se, da svoboda govora ni absolutna. Vendar se v primeru omenjenih shodov lahko pogovarjamo izključno o kulturi govora, o (ne)primerni ikonografiji, o (ne)sprejemljivih moralnih stališčih, o (ne)empatiji, itd. Nikakor pa ne moremo in ne smemo pod vprašaj postaviti svobode vesti, svobode izražanja in pravice do zbiranja in združevanja teh, ki so se javno opredelili do aktualne družbene problematike. Levičarji in anarholiberalci pa žal počno ravno to!

Tako kot se sam ne strinjam z večino levičarskih in anarholiberalnih stališč do družbenih vprašanj, vendar jih spoštujem, zahtevam, da tudi levičarji in anarholiberalci spoštujejo moja politična in ideološka stališča ter zavzemanje za ohranjanje tradicionalnega slovenskega načina življenja. Brez vsiljenega multikulturalizma, relativizacije narodne pripadnosti ali razvrednotenja tradicionalnih vrednot.

Nek predstavnik Združene leveice, Mirovnega inštituta, Sveta za odziv na sovražni govor, Alternativne akademije ali novinar tednika Mladina oziroma katerekoli levičarske in anarholiberalne (od vlade financirane) nevladne organizacije zaradi svoje političnega in ideološkega izvora nima prav nobenih pravic več kot jaz ali kot sleherni

(Dalje na strani 2)

Evropa zapira meje

Predsednik Evropskega sveta Donald Tusk poziva ekonomske migrante, naj ne prihajajo v Evropo. Na grško-makedonski meji je medtem že več kot 11.000 prebežnikov. Grške oblasti gradijo dodaten sprejemni center, človekoljubne organizacije pa opozarjajo, da je oskrba vse težja in da bi lahko prišlo do izbruha bolezni.

Kot je znano, je Makedonija po omejitvah za vstop migrantov v Avstriji in državah na balkanski poti tudi sama močno poostрила pogoje za vstop prebežnikov. V zadnjih dneh je vstop dovoljen le še Sircem in Iračanom, ki imajo vse potrebne dokumente. V makedonskem kraju Tabanovce je trenutno približno tisoč ljudi, večinoma iz Afganistana. Na vrnitev v Makedonijo pa na srbski strani meje, v Preševu, še od ponedeljka čaka približno 600 migrantov, ki jih je Hrvaška vrnila v Srbijo.

V sklopu turneje po balkanski poti se je v Atenah mudil predsednik Evropskega sveta Donald Tusk, ki je spomnil na obljubljeni finančni sredstva Evropske komisije Grčiji za obvladovanje humanitarne migracijske krize. Potencialnim nezakonitim ekonomskim migrantom pa je položil na srce: »Ne prihajajte v Evropo. Ne verjemite tihotapcem. Ne tvegajte svojih življenj in denarja. Vse je zamen. Grčija ali katerakoli druga evropska država ne bo več prehodna država. Schengenska pravila bodo začela znova veljati.«

Dokler ne bo najprej prišlo do ustavitve migrantskega toka v Zahodno Evropo, članice EU ne bodo pripravljene izvajati preseljevanja beguncev, je izjavil avstrijski zunanji minister Sebastian Kurz. Prepričati je treba, da bi ljudje še naprej iz Grčije nadaljevali svojo pot proti Evropi, je dejal Kurz.

In v Sloveniji? Medtem ko napovedi namestitve mladoletnih beguncev sprožajo burne odzive lokalnega prebivalstva, država begunce začasno namešča v krizne centre za mlade. V leški Kresnički so prvega begunca sprejela decembra lani, trenutno imajo tri od deset do 15 let stare fante iz Afganistana in Sirije. Fanta, ki je v Lescah najdlje časa, so vključili v programe tamkajšnje osnovne

šole, drugi učenci pa so ga dobro sprejeli, je povedala strokovna delavka v Kriznem centru za mlade Kresnička Ana Koren.

Žal pa so krizni centri pri ravnanju z begunci prepuščeni sami sebi, saj sistemskega pristopa s strani države ni. Potrebovali bi prevajalca, psihoterapevtsko pomoč, posebne programe šolanja in dolgoročni načrt, kam z njimi, če bodo ostali v Sloveniji.

Predsednik vlade Miro Cerar je v izjavi za medije zatrdil, da Slovenija obvladuje migrantski tok, da z begunci ravna humanitarno in da skrbi za varnost slovenskih državljanov.

V Slovenijo novih prebežnikov prejšnjo soboto ni bilo, je pa v državi trenutno nastanjenih 324 prosilcev za azil. Iz Slovenske demokratske stranke so ob tem sporočili, da bodo začeli postopek za razpis posvetovalnega referenduma o nastanitvah migrantov. Predlog o tem prav zdaj v prostorih poslanske skupine v Državnem zboru predstavlja Vinko Gorenak.

Povejmo še, da je vrhniški občinski svet na izredni seji pristal na začasni nastanitveni begunski center, vendar je od vlade zahteval, da naj zagotovi varnost prebivalcev. Svetniki zahtevajo, da je v centru nameščenih največ 150 beguncev hkrati, trenutno jih je tam 135. Med zahtevami so tudi določeni varnostni ukrepi, na primer varovanje vrta in šole. V občini Lenart pa tudi po sestanku s predstavniki države nasprotujejo nastanitvi prebežnikov v nekdanjem hotelu Črni les. Čeprav so predstavniki notranjega ministrstva znova povedali, da bi bil hotel zaprtega tipa, objekt pa bi bil ustrezno varovan, se svetniki z namestitvijo ne strinjajo.

O temi so govorili tudi v Novi Sloveniji. Vodstvo NSi je poudarilo, da želijo v odnosu do beguncev in migrantov delovati predvsem humanitarno, saj so mnogi med njimi vključeni v Karitas. Hkrati pa so prepričani, da mora Slovenija postaviti neko kvoto števila migrantov, za katere lahko finančno in varnostno uspešno poskrbi. Ta kvota je po besedah Ljudmile Novak največ 5000.

Sedem let - nič novega

Sedem let po odkritju množičnega grobišča v opuščnem rudniku v Hudi Jami zgodovinar Mitja Ferenc ugotavlja, da se stvari niso premaknile nikamor. Med drugim posmrtni ostanki žrtev, ki so jih odkopali, še naprej ležijo v plastičnih zabojčkih. Na pristojnem ministrstvu pojasnjujejo, da pripravljajo dokumentacijo za izkop ostalih žrtev.

»Po sedmih letih bi pričakovali, da se bo do stvari v Hudi Jami, ki smo jih predlagali oziroma zahtevali v vladni komisiji za reševanje vprašanj prikritih grobišč, uredile ali vsaj začele urejati, ampak primer Huda Jama nekako stoji na mestu,« je ocenil Ferenc, ki je tudi član te komisije.

Kot je spomnil, so v rovu svete Barbare v Hudi Jami pri Laškem marca leta 2009 našli prikrto množično grobišče žrtev povojnih pobojev - 800 so jih odkopali in shranili v plastične zabojčke v kostnici, kar po njegovem mnenju ne zadošča civilizacijskim pietetnim merilom. Ferenc pričakuje, da bo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti začelo postopke umestitve vojnega pokopališča pred vhodom v rudnik, kamor bi lahko pokopali posmrtno ostanke že iznešenih žrtev in vseh tistih, ki so še v rovu svete Barbare. Po njegovih besedah je teh še od 2000 do 2500, prav vse žrtve pa bi morale svoje mesto najti na pokopališču pred rudnikom. »Zdi se nam, da skladiščenje bodisi v prostorih rudnika ali v kostnici v Mariboru dolgoročno ni primerno in tudi ni pietetno. Pričakujemo, da bi se postopki umestitve pokopališča pred rudnik in iznosa preostalih žrtev že končno začeli,« je poudaril Ferenc.

Vseh 592 prikritih grobišč je zdaj do dokončnega vpisa v register vojnih grobišč v pristojnosti ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Huda Jama ostaja v pristojnosti ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, saj je v ta register vpisana od leta 2012. S tega ministrstva so sporočili, da pri iskanju dokončne ureditve dejavno sodelujejo z vladno komisijo za reševanje vprašanj prikritih grobišč. Dogovorjeni so že za premestitev posmrtnih ostankov iz kostnice v Hudi Jami v kostnico v Mariboru, izkop preostalih žrtev iz rova svete Barbare in njihova shranitev v mariborsko kostnico ter da se v prihodnje preveri možnost za ureditev pokopnega polja zunaj rudnika in uredi spominski muzej v rudniku. Trenutno na ministrstvu pripravljajo tehnično specifikacijo in razpisno dokumentacijo za izvedbo izkopa ostalih posmrtnih ostankov in njihovo shranitev.

Čedermac v italijanščini

Pri zadruzi Most iz Čedadada je izšel znameniti roman Franceta Bevka *Kaplan Martin Čedermac* v italijanskem prevodu, ki mu je zadruga Most dodala isti roman v stripu Morena Tomasetiga v beneškoslovenskem narečju.

Roman obravnava dramatični položaj slovenskih duhovnikov v Benečiji ob fašistični prepovedi rabe slovenščine v cerkvah videmske nadškofije iz leta 1933. Italijanski prevod je pripravil sedaj že pokojni Provan-salec Ezio Martin (1921-2012). Prevod je bil pripravljen že jeseni 2007, a je vrsto let zaradi pomanjkanja finančnih sredstev tičal v predalu.

Uvodno besedo je prispeval pisatelj Boris Pahor.

Zapisal je, da je roman »psihološka umetnina in obenem pričevanje, do kod je segla rimska dvatisočletna kultura v fašistični interpretaciji XX. stoletja in kako je rimska kurija podpirala osvajalne težnje neetičnega mogotca. Vendar je treba poudariti, da čeprav je pripoved osredotočena na usodo skromnega dela slovenskega prebi-

valstva, dosega obravnavana tema evropske razsežnosti, saj tako imenovani manjšinski entitet ni malo, kakor ni malo tudi takih, ki so prezrte ali jim je celo onemogočen normalni razvoj«.

Prevodu je zadruga Most dodala isti roman v stripu Morena Tomasetiga v beneškoslovenskem narečju, ki je v petnajstodnevniku Dom izhajal v 67 nadaljevanjih med 31. januarjem 2011 in 31. januarjem 2014.

Po msgr. Marinu Qualizzi, ki je napisal predgovor, bo nova knjiga »širšemu krogu bralcev omogočila, da spoznajo, kako so ti duhovniki delovali, včasih celo zelo junaško, vsekakor pa izredno plemenito v obrambo človeškega dostojanstva. Dejstvo, da je ta obramba prišla na dan na specifičnem področju krščanske vere, le še bolj poudarja pomembnost takega vedenja«.

Prepoved slovenščine v bogoslužju in verouku predstavlja tragično prelomnico v zgodovini Beneške Slovenije. »Aparat fašističnega režima je opravljal svojo nalogo z izmenjevanjem palice in korenčka, da bi dosegel zastavljeni cilj nasilne asimilacije ljudi iz Beneške Slovenije - ugotavlja msgr. Qualizza -. Obdobje avstro-ogrskega cesarstva, ki je doseglo neko ravan kulturnega pluralizma in je dopuščalo različnim narodom, da niso izgubili svoje identitete, je minilo. Te stvari so bile, kajpada, odkrite potem, ko se je v naslednjem časovnem obdobju videla nepopravljiva škoda. Zagotovo so bila trideseta leta preteklega stoletja za Benečijo izredno negativna, tako da še danes občutimo in doživljamo njihov pogubni učinek. Dobila so varljiv videz, ki konec koncev nadaljuje s pogubnim delovanjem fašizma. Kajti nenadoma je prišlo do presenetljivega odkritja, da smo mi, prebivalci dolin, slovanskega izvora. Verjetno gre za edinstveno dejstvo v zgodovini narodov, ki ima namen zanikanja. Vse, kar jih zanima, je izbrisati samostalnik 'Slovenec' in pridevnik 'slovenski'! Ko bi to dosegli, bi vse bilo dobro, razen da še to, kar ostane od slovenskega narečja, prepustijo pozabi v vrtincih in naraslih vodah Nadižek«.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Počasi se izteka obdobje izrednega prehoda iz kirchnerističnega režima v dobo normalnega demokratičnega življenja. Zaostruje se težave vlade predsednika Macrija. Preveč problemov in premalo podpore, da bi v polnosti lahko izvajal svoj načrt. Ob tem pa ne razpravljamo, če je ta načrt dober ali zgrešen.

Dialog je nemogoč.

Prav dejstvo, večkrat ponovljeno na tem mestu, da vladna stranka še daleč nima lastne večine v parlamentu, daje njenemu delu poseben pečat. Zadnjič smo omenili začetek rednega zasedanja, ki je potekal 1. marca. Kot je bilo predvideno, je Macri vestno naštel vse težave, ki mu jih je »zapustila« prejšnja vlada. Ni zapadel podrobnim naštevanjem, a je dovolj jasno razložil položaj, ki je pokazal vso zlaganost opevanja »zmaganega desetletja«. Zvito je priznal, da so bili začetki (Nestor Kirchner) v mnogih pogledih pozitivni, zato pa bolj poudaril vse temne strani vladanja gospe Cristine. Ko je bil mednarodni položaj najugodnejši, je država nesmiselno zapravljala, opustila skrb za gospodarsko in proizvodno strukturo ter se predala korupciji in demagogiji. Predsednikov govor so s kriki motili člani kirchnerizma. Te najostreje opozicije ne zanimajo predsednikovi pozivi k dialogu in sodelovanju. Po navodilih »gospe bivše« je njihov cilj čim bolj ovirati vladno delo in vladne načrte. Kritizirajo množična odpuščenja javnih uslužbencev, s katerimi so oni v zadnjem trenutku kolonizirali javno upravo. Obtožujejo vladne napore poravnave z zunanjimi upniki, ki je edini način, da se država vrne v normalno mednarodno skupnost. Sprenevedajo se spričo težav državne in provincijskih uprav, ne da bi priznali, da so vse težave oni sami povzročili. Tako je dialog praktično nemogoč.

Osredje je parlament.

Omenili smo zadevo zunanjih upnikov. V to vprašanje vlada polaga veliko važnost in ogromno napora. Problem je posledica dolgoletnih argentinskih dolgov, ki jih je pokojni Nestor skušal urediti (in delno rešil), ki pa jih je potem gospa Cristina (in zlasti njen finančni minister Kicillof) dokončno zavozila. Uredila je dolgove s Pariškim klubom (plačala čezmerno, brez pogajanja) in plačala za poddržavljenje petrolejske družbe YPF tako ceno, da so se Španci pri Repsolu kopali v šampanjcu. Sedaj pa na

vso moč kritizira vladno strategijo dogovora z upniki pri newyorškem sodišču, čeprav je vladi uspelo dolg znižati za 25%. »Domovina ali jastrebi« je bilo propagandno geslo, ki je polnilo ves zadnji del njihove vlade in še sedaj služi kot orožje proti Macriju. Da uredi to zadevo, vlada potrebuje da parlament odpravi dva zakona, ki jih je izglasoval kirchnerizem, kot zavarovanje proti »jastrebom«. Časa je malo: do 14. aprila mora vlada plačati upnikom, da sodnik Griessa dokončno zapre zadevo. Zato v poslanski zbornici, predvsem pa v senatu tečejo mrzlična pogajanja, da zagotovi zakonskemu besedilu zadostno podporo. Massa soglaša, da naj se stvar uredi, a zahteva nekatere spremembe. Peronistični guvernerji bi podprli (kljub nasprotnemu ukazu gospe), a računajo na vladna denarna sredstva (zahtevajo 600.000 milijonov) za domača javna dela. Če Macriju uspe ta poteza, bo pomenilo veliko zmago in obenem zaton oblasti bivše predsednice.

Razgiban poletni zaton.

Skoraj že prihaja jesen v deželo. A na političnem odru se nadaljuje vročina. Znova je prišla v ospredje zadeva ubitega tožilca Nismana. Prvotna raziskava se je izkazala za popolnoma neresno. Vmes je posegla sodnica in skušala prestaviti postopek na Zvezno sodišče, pa je osumljeni Lagomarsino (lastnik moralnega orožja) vložil pritožbo. Sedaj mora odločiti višje sodišče. Bivši vodja državne obveščevalne službe (Stiusso) se je vrnil v državo in trosil obtožbe na levo in desno. Po dobrem letu umora je še vse zavito v meglo. Zanimivo je tudi, da so v dveh vladnih uradih odkrili skrite mikrofone. Se vidi da se vohunsko delo nadaljuje. Kdo je za tem? Raziskave opravlja mestna policija, ker v vladi »zvezni« ne zaupajo več. Veliko težav in skrbi pa ima vlada z inflacijo, ki se ne pusti ukrotiti. Gotovo temu pripomo-rejo zadnje povišice javnih storitev, predvsem elektrike, pa borba z dolarjem, ki ga je vlada nerodno spustila iz vajeti. Sedaj se suče okoli 15,4 pesov na dolar in trenutno kaže, da bo tam ostal. Težavo pa predstavlja tudi sosednja Brazilija. Medtem ko teče raziskava korupcije prejšnje (in sedanje?) vlade, gospodarstvo nazaduje. Domača bruto proizvodnja je lani padla za 3,5%, in letos ne kaže nič boljšega. To pa je slaba novica za Argentino, ki je življenjsko navezana na sosedo.

»Sovražni govor«

(Prihaja s 1. strani)

drugače politično in vrednostno opredeljen posameznik iz Kidričevega ali Šenčurja. Slovenski levičarji in anarholiberalci pač niso etalon, merska enota za določanje demokratičnosti slovenske družbe ter nimajo prav nobene pravice določati kdo v tej državi lahko kaj govori in kaj ne, kdo ima v kakšni zadevi prav in kdo ne, kdo je pravi in kdo ne. Celo marksistični filozof in levičarski ideolog Slavoj Žižek je pred časom izjavil, da prezira levičarsko "fancy" (domišljavo, utvarno) človekoljubnost.

Sicer pa izvolite spoštovani levičarji in anarholiberalci. Če ste zares tako globoko prepričani, da je v državi potrebno prepovedati drugačno razmišljanje, govorjenje in združevanje od vašega in ga kaznovati, potem to naredite zakonito in ne z ideološko revolucijo. Verjamem, da dobro poznate 16. člen ustave, ki vam s tem v zvezi nalaga: »...določene človekove pravice in temeljne svoboščine je izjemoma dopustno začasno razveljaviti ali omejiti v vojnem in izrednem stanju. Človekove pravice in temeljne svoboščine se smejo razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja, vendar v obsegu, ki ga tako stanje zahteva, in tako, da sprejeti ukrepi ne povzročajo neenakopravnosti, ki bi temeljila le na rasi, narodni pripadnosti, spolu, jeziku, veri, političnem ali drugem prepričanju, gmotnem stanju, rojstvu, izobrazbi, družbenem položaju ali katerikoli drugi osebnih okoliščinah.«. Torej, razglasite izredno stanje ali celo vojne razmere in mi zakonito omejite moje pravice in svoboščine. Pri tem pa bodite pošteni in vesoljni Sloveniji jasno obelodanite, da izredne razmere razglašate zato, da boste lahko utišali politične in idejne nasprotnike. In ne sklicujte se na lažno, sprevrženo pretvezo zaščite človekovih pravic migrantov oziroma katerihkoli manjšin.

V nasprotnem primeru pa vas vljudno prosim, da se prenehate obregovati v moje politično prepričanje, vrednostne opredelitve in moje družbeno življenje. Do svojega načina imam vso pravico, kot vi do vašega. O vsem se lahko pogovarjamo in soočamo stališča, vendar z dokazi in civilizirano. Na pa na način zasmehovanja, žaljenja, omalovaževanja ali celo z grožnjami po kaznovanju in nedemokratični spremembi zakonodaje po vaši meri. Kar je vaša praksa že kar nekaj časa. Ker vam sploh ne gre za skrb in prizadevanje za odprt javni prostor. Nasprotno, povsem brezsravno izkazujejo popolno nera-

zumevanje demokratičnosti javnega prostora z vidika svobode vesti, govora in združevanja. Še več, levica brezkompromisno zahteva, da je ta prostor samo njen, tak kot ga razume ona. Vse kar ni v njenem kontekstu pa razglasi za nepravdo, neprimerno in vredno obsodbe.

Vendar imam kot pošten državljan Republike Slovenije možnost in pravico jasno in glasno povedati ter zagovarjati svoje stališče do katerega koli družbenega pojava v svoji domovini. Svoboda vesti, svoboda izražanja ter pravica do zbiranja in združevanja so moje z ustavo določene človekove pravice in temeljne svoboščine. Tega mi nima pravice kratiti ali prepovedovati nihče; ne oblast, ne posamezne politične ali vrednostne skupine, ne mediji in ne posamezniki. Teh pravic in svoboščin si tudi ne pustim odvzeti. Zanje si bom prizadeval in jih branil vedno, povsod in v vseh okoliščinah, jih priznaval vsem in nasprotoval vsakomur, ki bi neupravičeno in nezakonito posegel vanje.

Zato sem dvignil glas proti poskusom slovenske politične levice in anarholiberalcev, da bi zaradi njihovih dnevnopolitičnih hotenj in potreb omejili moje temeljne človekove pravice in svoboščine. Zato tudi upravičeno pričakujem, da bo sedanja slovenska oblast zavarovala moje (in sleherne državljanke in državljana Republike Slovenije) ustavne pravice in svoboščine.

(Casnik.si)

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Brez trdnih in nespremenljivih opor, ki dajejo jih družbi moralne vrednote, pričanja se širiti dvom o slehernem redu, o vrednosti dane besede, podpisa pogodbe in sodbe sodnikov.

Nered pa odganja ustvarjalne napore, pripravlja pogoje za vlado nasilja.

MK

PRISTAVA

48. obletnica društva

V nedeljo, 8. novembra 2015, smo praznovali 48. obletnico Pristave. Najprej nas je prijazno nagovorila Maruška Klemenčič, ki je vodila program celotnega dne. Nato sta g. Bine Magister st. in ga. Anka Savelli Gaser,

ob zvokih argentinske in slovenske himne, dvignila obe zastavi. Predsednik našega društva Boštjan Modic nas je nagovoril s klenimi besedami. Sledila je sv. maša, ki jo je daroval naš župnik Franci Cukjati. Takoj za tem je bilo pripravljeno kosilo, pri katerem je sodelovalo mnogo pridnih žena, postrežbo pa je spet odlično izvedla naša mladina. Dvorana je bila povsem polna in v lepem vzdušju smo pričekali začetek popoldanskega programa.

Zbrali smo se v zgornji dvorani, kjer nas je že čakal »Inšpektor na obisku« J. B. Priestleya, v prevodu Franca Jamnika. Igro je izvrstno zrežiral naš neutrudni Dominik Oblak. Znal je postaviti na oder dramo, ki sloni na skrivnostih ljudi, ki mislijo, da se med seboj poznajo, ker pač živijo pod isto streho. A šele takrat, ko se pokaže dejstvo, ugotovijo, da niso povezani ne v mislih in tudi ne v dejanjih. Vsak igralec je odlično odigral svojo vlogo. Miloš Mavrič je bil oče Arthur Birling, njegovo ženo Sybil je predstavljala Gabi Bajda Križ, za hčerko Sheilo je igrala Viki Selan in za sina Erica Franci Schiffrer. Gerald Croft je bil Dani Kocmur, inšpektor Goole pa Pavel Grohar in sobarica Tania Oblak.

Igra je lepo tekla, h čemur sta poma-

gali šepetalki Helena Dolinšek in Lučka Jereb Oblak. Scenski prostor je bil delo Andreja Goloba, družina Hren pa je posodila primerno pohištvo. Za luči je poskrbel Martin Zarnik, za zvok Audio Pristava, Majda Maček pa je imela na skrbi maske. Drama je bila prvič odigrana na predvečer obletnice v soboto, 7. novembra, na prošnjo občinstva pa ponovljena še 27. novembra.

Po končani igri smo se še malo pomudili v prijateljski

družbi ob okusnem prigrizku.

»... med nami je na milijone in milijone

ljudi, ki živijo, upajo in trepečejo; ki trpijo in si nadejajo sreče. Njihova življenja so prepletena z našimi; prepletajo se s tem, kar mislimo, rečemo in storimo. Ne živimo sami. Delci skupnosti smo. Odgovorni smo drug za drugega...« (J. B. Priestley)

Ob teh mislih se samo še prisrčno zahvalim vsem tistim, ki ste doprinesli svoj delež, da je praznovanje Pristavskega dne tako lepo izpadlo.

MČK

LUKA SOMOZA-OSTERC

Ginasterova »Estancia« - prvi mednarodni posnetek

V petek, 18. septembra 2015, je naš argentinski rojak Lucas Somoza-Osterc nastopil v Cardiffu pri izvedbi Ginasterovega baleta »Estancia«. Predstava je potekala v okviru »BBC National Orchestra of Wales Celebrates Principality's South American Links«. Poleg Ginastere so predvajali še druge argentinske skladatelje. O tem dogodku poroča Urška

Makovec, z intervjujem, ki je na voljo na spletni povezavi: »http://www.siol.net/novice/dobra_vest/2015/09/baritonist_lucas_somoza_osterc.aspx«. Ta je bil prvi od treh koncertov, ki so jih priredili v proslavitev 150-letnice nastanitve valežanske kolonije v argentinski Patagoniji.

A še prej, je bil Luka tudi poklican za posnetek teh baritonskih točk, ki jih Ginastera vključi v skladbo. Plošča

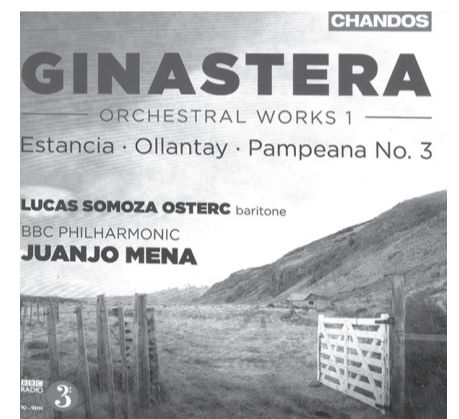
je izšla šele po omenjenem septembrskem koncertu, decembra 2015, in je tudi sprožila kar število poročil in kritik v raznih revijah in publikacijah nasploh. Ta zgoščanka je vsa posvečena Ginasteri, in pod taktirko Juanja Mene, Filharmoniki BBC izvajajo, »Pampeana št. 3« op.24, »Ollantay« op. 17 in omenjen balet »Estancia«, op. 8.

Trije vokalni vložki začno z recitacijo nekaj verzov Martína Fierri, ki jih Osterc izvaja brez pretiranega pathosa, kar moramo poudariti. Sledita potem dve pevski točki, ki prideta lepo do izraza v njegovem bleščečem in zvonečem baritonu.

Lahko pa dodam, da je bil nastop v živo – možno ga je bilo poslušati na spletu – še boljši od posnetega, verjetno ker publika naredi svoje, in pa ker je bil poznejši od študijskega posnetka (december 2014), kar je gotovo dalo pevcu priložnost, da je poglobil podrobnosti interpretacije.

Torej njegov prvi komercialni posnetek - in celo mednarodni.

Rok Fink

Zaključek Baragove šole

Zbrali smo se v nedeljo 6.decembra. Pri zahvalni sv. maši nam je g. Jože Bokalič podal lepe misli, kako nam

mora adventni čas res priti do srca. Zahvalili smo se učiteljem za šolsko leto in, da bi naprej Bog blagoslavljal njihovo delo.

Ko smo se vrnili v dvorano Hladnikovega doma, so se otroci kar hitro pripravili za nastop. Najprej smo poslovali osmošolce: Vanino Grbec in Agustina Hess, ki sta nam podala Albrehtovo poezijo »Slovo od šole«.

Nato je voditeljica šole osmošolcem povedala nekaj misli, pa seveda ostalim učencem, naj še naprej z veseljem hodijo v slovensko šolo. Čestitala je posebno tistim, ki jim spričevalo izkazuje odlično delo. Staršem je poudarila, da moramo držati skupaj: družina in šola - šola in družina.

Sledil je prizor. Uvod se je glasil takole: »Kolikokrat v življenju se nam zgodijo nepričakovane reči; sprejmimo jih z vdanostjo in nam bodo potem postale prav prisrčen spomin. Pa vedno je najvažnejša hvaležnost, tista kratka, a prav lepa beseda, ki se zelo lepo sliši, pa še lepše, ko pride iz srca.«

Začela se je glasba, ki je postavila otroke in igrače na svoja mesta. Prizor »Jutro po miklavževanju«, ki ga je posodobila in priredila ga. Monika Urbanija Koprivnikar.

Nastopali, peli in recitali so otroci in igrače naše šole.

Najprej se je veselo prikazala žogica, poskočna, pisana in razigrana v vlogi Stefanije Barle Goljevšček. Pokazala se je takšna kot je: gibčna in korajžna. Delovna »lopata«, v vlogi Nika Cerarja, je mirila žogico, naj počaka z igranjem, ker otroci še spijo ... in da je tudi v življenju delo pomembno, ne samo igranje. Tedaj smo se zavedli, da manjka »avtek« v vlogi Agustina Hessa. Kot osmošolec se ni pravočasno preoblekel ... Toda režiserka in šepetalka sta ukazali, naj zopet začnemo - in vsa dvorana pokala od smeha.

Glasba se je zopet zaslislala, zdaj pa je bil avtek med igračami. Vsaka igrača je bila Miklavževo darilo. Želele so, da bi se lastniki hitro zbudili in se igrali. Vsaka je imela tudi neki pomen in skrito Miklavževo željo ali nauk, kot npr. loparja v vlogi Pavle in Lourdes Kocjančič, ki sta bila darilo dveh deklic (Sofije Mažgon in Juliete Fernandez Burja): morala sta držati skupaj, ne pa, kot se včasih dogaja, da se med igranjem nista razumeli in se kregali. Tudi slovar, v vlogi natančne Valerije Urbanija, ki je bil darilo mali deklici, ki želi vedno bolj posodobiti besedni zaklad.

Še babica je dobila darilo: »kvačke in volno« (Rosi Cipriani in Agustina Gomez). Takrat je pa Lučka-žoga prav jezno rekla: »To pa res ni nobena igrača zdaj pa še manjka, da se prikaže dedkov šah ...« In tako je bilo: vrtec (Gonzi Zarnik, Andrej Olmedo, Kristijan Cerar, Alenka Olmedo, Juan in Lucija Mažgon, Valentina Fernandez Burja) je bil dedkovo darilo: šahovnica, tekač, trdnjava, kmeta in konja, so veselo zapeli in zaplesali šahovsko melodijo.

Žoga sploh ni hotela nič več slišati; takrat se je priž-

gala srednja luč in prišel je »računalnik« v vlogi Karle Burja, ki se je bahal, kaj vse zna in koliko zabavnih igrac ima v sebi. Brez dvoma med vsemi najbolj zaželena igrača. Druge igrače so mu pa hotele dopovedati, da je v resnici važnost v srcu in čustvih.

Slišal se je jok; to je bila »neodvita punčka« v vlogi Vanine Grbec. Do konca je niso odvili, ker mala deklica, v vlogi Franciske Brulc, ni pričakovala tega darila. Miklavža je prosila drugo igračo, dobila pa je punčko Postala je trmasta in nehvaležna. Igrače so punčko tolažile, deklica pa je prosila angela varuha za pomoč; skesala se je in se zahvalila Miklavžu. Mamico je prosila odpustčanja. Obljubila je, da ne bo več trmasta. Za konec so vse »igrače« in njihovi lastniki: Maxi Barle Goljevšček, Mateo Cipriani, Milena Rodriguez Burja stopili v sredo in se zahvali svetemu Miklavžu.

Nato so otroci in učiteljice zapeli šolsko himno, katere odpev se glasi: »... naša šola je zaklad, pravi biser je ...«, seveda je zaklad za naše otroke, in postaja biser, ki ga

posreduje monsdnjamirodom.

Za konec je voditeljica šole ga. Lučka Šervin Čeč voščila za praznike in želela lepe počitnice. Predsednica odbora staršev, ga. Silvija Burja, se je tudi zahvalila učiteljem za čas, trud in požrtvovalno delo.

Miza je bila že pogrnjena in posladkali smo se z domačimi dobrotami.

LvS

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Božično kosilo

PUpokojenci in prijatelji smo se dobili na božičnem kosilu 7. decembra 2015 na Naši domačiji. Dogodek je sovpadal z otvoritvijo poletne sezone. Spremljal nas je krasen dan. Zbrali smo se v kar

Ob 13. uri je gospod Ravnik povabil goste, naj se približajo kapelici Marije Pomagaj. Vsem navzočim je izrekel

se spet kmalu srečamo. Zahvaljujemo se odboru Naše domačije za povabilo in gostoljubnost.

Marjanka Furlan

lepem številu.

Da ne bi bili naši upokojenci

dobrodošlico in povabil gospoda Cukjatija in gospoda Roberta Bresta naj bi pričela z molitvijo, blagoslovom kraja in vode.

Po končanem obredu smo posedli k mizam, saj bili smo že

prikrajšani za lepo doživetje v naravi, smo najeli kombi za vse tiste, ki bi radi šli a nimajo svojega prevoza. Sprejel nas je predsednik Naše domačije Matjaž Ravnik. Posedli smo se pod gostim latnikom in živahno klepetali.

kar lačni. Postregli so nam z dobrim asadom, ki so ga pripravili člani domačije.

Čas se je kar hitro iztekel in ura odhoda je prišla. Razšli smo se veseli in zadovoljeni, z željo, da

ŠTEVILO SPLAVOV UPADA

ZDA se prebujajo

Medtem, ko v Sloveniji posamezniki, ministrstvo in nekatere stranke ostro nasprotujejo molivcem pred ljubljansko porodnišnico, pa imajo zagovorniki pravice do življenja v ZDA že vidne uspehe. Mnoge klinike za splave so se namreč v zadnjih letih zaprle, med njimi je zadnja prav ena od klinik Načrtovanega starševstva in sicer na Floridi.

Ta klinika na Floridi je zadnja v nizu klinik za splave, ki napoveduje, da bo letos zaprla svoja vrata. Razlogi za to so podobno kakor za klinike Načrtovanega starševstva v Virginii in Georgii finančne narave. Ženske sicer sedaj usmerjajo v svoje druge klinike.

Zapiranje je del večje težnje, o kateri je prejšnji teden poročala agencija Life News. Klinike za splave se v rekordnem času zapirajo po vsej državi, ker ne ustrezajo novim zdravstvenim in varnostnim zahtevam, povpraševanje po njihovih storitvah pa upada, pravi analiza podjetja Bloomberg.

Aktivisti za splav sicer trdijo, da je razlog za zapiranje abortivnih klinik v zakonih, ki zahtevajo osnovno zdravstveno in varnostno zaščito pacientov, poročilo pa namiguje, da je vpleteno veliko dejavnikov, med

njimi manj zdravnikov, ki so pripravljeni opravljati splave.

Zanimiv je tudi podatek, da se v ZDA vedno manj žensk odloča za splav. Ko namreč sodobna tehnologija pokaže jasno sliko nerojenih otrok v materinem telesu in ko vedno več skupin za življenje ponuja ženskam alternativo splavu ter finančno podporo, se matere veliko lažje odločijo za življenje svojega nerojenega otroka.

Med letoma 2011 in 2015 so v Združenih državah zaprli vsaj 162 klinik ali pa so le te nehale opravljati splave, med njimi so jih samo lani zaprli 53.

Po Bloombergovem poročilu je glavni dejavnik za zapiranje klinik za splave pomanjkanje dela. Februarja sta napovedali zaprtje tudi kliniki za splave v Blacksburgu, Virginia in Augusti, Georgia, ker izgubljata posel.

Vsekakor pozitivne novice za otroke, ki bodo tudi zaradi takšnih dogodkov lahko ugledali luč sveta.

BLAŽENI CURA BROCHERO (6)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

Moli in priganjaj

Kmalu po prihodu duhovnika Brochera je vlada preuredila obširne okraje in občine. Temu je sledila tudi Cerkev, ki je na novo uredila župnije. Okraje San Alberto in San Javier so razdelili in ustanovil novo v Tránsito. Duhovnik Aguirre se je čutil nekoliko užaljenega; umaknil se je in odšel v San Juan, kjer je bil podravnatelj semenišča. Villa del Tránsito je spadala pod župnijo Brochera; tja je prestavil svoj sedež. Da bi spoznal svoje vernike, ki so mu bili zaupani, stanje duš, težave, njihovo versko življenje, kulturo in versko znanje, je najprej prepotoval svojo župnijo. Po Gospodovih besedah: »Dobri pastir pozna svoje ovce in da življenje zanje in išče izgubljeno; ovce ga poznajo in mu sledijo.«

Zapuščenost in versko neznanje sta vladala po deželi. Poleg svojega duhovniškega dela (krsti, spovedi, maše, poroke, pogrebi) je Brochero razširil svoje delo, da je z ljudmi navezal stike, jih spodbujal in se predvsem zavzel za zidanje kapel, šol in kasneje hiše duhovnih vaj.

Pri zidanju cerkve je doživel prvo razočaranje. Ko je prišel v vas, so ga lepo sprejeli in mu obljubili pomoč, potem pa so ga pustili samega v skromnem zapuščenem župnišču. Za vse je moral skrbeti sam; bil je gradbenik, nabiralec denarja, zidar in hlapec. Da bi nabral nekaj sredstev, je hodil po vaseh, okrog ljudi in vzel vse, kar so mu ponudili: denar, les, ovce, kože, mule. Vse to je potem prodal in izkupiček namenil za cerkev. Postopoma je dobil sodelavce.

S prvim zneskom je kupil orodje, da je potem pripravil peč za žganje opeke. On sam, v zavihanem talarju je vodil mule, ki so mešale glino za opeko. Ko je tako poganjal mule, ki so se včasih strmale, mu je prav gotovo ušla kakšna »non sancta« beseda. Vsi so ga razumeli.

Treba je bilo zakuriti ogenj v pečeh, nadzorovati žganje opeke, pripraviti hrano za delavce, da v božji službi ne bi godrnjali ampak veselo delali. Ko so se na soncu svetile skladanice opeke, je bilo treba skrbeti za apno. Kamenje za apno so duhovnik in njegovi delavci v bisagah na mulah prinašali s hriba v dolino.

Teologija dela

Zgodilo se je, da delavci zaradi pomanjkanja denarja, niso dobili plače v določenem času. Videli so kje drugje boljši položaj; čez noč so zapustili delo in župnik Brochero je ostal sam. Znašel se je v težkem položaju. Že naprej je oznanil datum blagoslovitve cerkve. Kako bo to dosegel brez denarja in brez delavcev?

Vedel je, da so v kraju San Javier (več kilometrov proč) na počitnicah rektor semenišča msgr. Uladislao Castellanos in semeniščniki iz Córdoba. Pomislil je, da bi mu lahko oni pomagali pri zidanju cerkve in dali domačinom svarilo in lep zgled; za fante pa bi bila to nepozabna izkušnja. Ko je dobil privoljenje od rektorja, se je sam pogovoril s fanti in jih navdušil za delo. Ponudili so mu svoje srce in roke, mladostni ogenj in velikodušnost. Ko je duhovnik Brochero semeniščnike zaprosil za pomoč, jim je dal čudovit pouk. Oni so študirali dogmatiko, teologijo, moralko, sveto pismo. Po tej izkušnji so razumeli, da je za osebno izpopolnitev in uspeh v prihodnjem apostolatu važna tudi teologija dela, napora, odpovedi oziroma teologija žrtve pri vsakdanjem delu. Ti mladi študentje (piše dr. Cárcano) so se spremenili v spretno mešalce apna in oblikovalce opeke, kakor jih je vodil zgled krepstnega in delavnega duhovnika.

Prišel je dan blagoslovitve cerkve ob splošnem navdušenju vaščanov in semeniščnikov; ob pokanju raket in pritrkavanju zvonov. Msgr. Estanislao Castellanos je bil presenečen in srečen, ko je lahko daroval sv. mašo v novi cerkvi.

Za župnika je bila to osebna zmaga. Čakalo ga je veliko dela v novi župniji: Pogoj je bil, da je vse treba plačati z osebno žrtvijo in navdušiti za delo tudi farane.

Kasneje je oče Brochero prenesel sedež župnije v Villa del Tránsito, ker je imel kraj boljši položaj in je bil bolj pripraven za veliko delo, ki mu je rojilo po glavi.

Zlomljena noga

Nesreče na delu so vedno bile in bodo. Ko je duhovnik Brochero popravljaj cerkev v Villa del Tránsito je imel nezgodo. S hriba je vleklen lesen hlod privezan z vrvjo. Ta se je strgala in hlod je drsel v dolino. Mula se je prestrašila in poskočila ter prevrnila duhovnika, ki je padel in zadel ob skalo. Kost na nogi se je zlomila. Moral je ležati in dovoliti, da so mu nogo dali v mavec. Vendar ni mogel mirovati. Z berglo je hodil, maševal, krstil in pridigal. Včasih je celo jahal in kot vojskovodja vodil svoje delavce ter jih navduševal za delo. Čeprav je bilo neprijetno, je jahal na muli, obiskoval »ranchos« (koče) in izpolnjeval svojo duhovniško službo. Ko končno ni več potreboval opornic na nogi, jih je prav svetopisemsko kot daritev zažgal v svoji dragi peči za žganje opeke. To je navdušilo njegove farane, ki so bili nanj ponosni in so mu postali vdani.

Poleg svoje bistrumnosti in priljubljenosti je imel duhovnik Brochero še eno »orožje«, s katerim je osvajal simpatije ljudi in božji blagoslov. Okrog vratu je nosil rožni venec z debelimi jagodami. Ko je preko hribov, dolin in sotesk jahal na svoji muli, zdrav ali s polomljeno nogo je vedno molil rožni venec, kot bi posipal cvetne lističe v čast nebeško Materi, ki jo je vedno ganjen imenoval »Moja Prečista«. Z rožnim vencem si je zaslužil veliko milosti za svoje ljudstvo. Danes je ta rožni venec v njegovem muzeju.

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

V SODELOVANJE ZA ZDRAVLJENJE DOMA

Zdravstveni svet je podprl usmeritev strategije razvoja programa otroške srčne kirurgije. Ta predvideva, da bi klinični center s tujim centrom vzpostavil sodelovanje, v okviru katerega bi v dveh oz. treh letih izobrazili enega domačega kirurga, v naslednjih dveh letih pa še drugega. Na tak način bi se lahko vse manj slovenskih bolnikov zdravilo v tujini, po drugi strani pa bi postopoma vzpostavljali nacionalni center za bolnike s prirojenimi srčnimi napakami.

REGISTRIRANA BREZPOSELNOST V FEBRUARJU

Na Zavodu RS za zaposlovanje je bilo konec februarja registriranih 116.039 brezposelnih. To je 1,8 odstotka manj kot januarja in 5,3 odstotka manj kot februarja lani, so sporočili z zavoda.

VOLITVE V ČEBELARSKI ZVEZI

Čebelarsko zvezo Slovenije bo še naprej vodil Boštjan Noč. Na občnem zboru mu je namreč podpora izreklo 151 od 174 pooblaščenih volivcev, tako bo Noč zvezo vodil tudi v prihodnjem štiriletnem mandatu. Noč si je med nalogami zadal tudi povrnitev zaupanja potrošnikov v slovenski med - v ta namen bodo pripravili dan odprtih vrat čebelarjev.

SINDIKAT ZA DELAVCE, KI SE DNEVNO VOZIJO NA DELO V TUJINO

Več kot 2000 slovenskih delavcev, ki se dnevno vozijo na delo v tujino in si prizadevajo za primerno ureditev davčnega položaja, je napolnilo dvorano v Mariboru in se pridružilo novoustanovljenemu Sindikatu delavcev migrantov Slovenije. Kot je povedal prvi mož civilne inicative in zdaj tudi sindikata Dušan Cvetko, sta jih država in aktualna vladna koalicija prisilili v to, da naredijo korak naprej. Sindikat se bo svojih aktivnosti lotil tako s pravnimi sredstvi, pa tudi z različnimi oblikami pritiska na vlado.

POHOD PO JURČIČEVI POTI

Na 15-kilometrsko pešpot od Višnje Gore do Muljave in tamkajšnje domačije pisca prvega slovenskega romana Josipa Jurčiča je krenilo okoli 3000 udeležencev tradicionalnega, 23. pohoda po Jurčičevi poti. Na poti je bilo opaziti več znanih obrazov, med njimi olimpijskega in svetovnega prvaka v metu kladiva Primoža Kozmusa in župana občine Ivančna Gorica Dušana Strnada, ki je bil zelo vesel vztrajnosti udeležencev pohoda. Ti so dan izkoristili tudi za obisk ogled kulturnih in naravnih znamenitosti ob poti.

PO SVETU

POBOJ KRISTJANOV

Papež Frančišek je pretresen in z globoko žalostjo sprejel novico o uboju štirih sester misijonark ljubezni in dvanajst drugih ljudi v Jemnu. Do tragičnega dogodka je prišlo, ko so oboroženi moški nenedoma vdrli v stavbo redovne skupnosti Matere Terezije, kjer sestre skrbijo za ostarele osebe, bolne, invalide in ljudi v stiski. Sveti oče zagotavlja svojo molitev za pokojne ter duhovno bližino svojcem umrlih in ostalim, ki jih je prizadelo to nesmiselno in kruto nasilje. Papež moli tudi, da bi to nesmiselno prelitje krvi prebudilo vest, vodilo v spremembo srca ter vse strani spodbudilo, da bi odložile orožje in stopile na pot dialoga.

V ITALIJI ZA DRUŽINO

V Italiji se po odmevnem dnevu družin in v času, ko poslanska zbornica odloča o zakonu civilnih zvezah, oblikuje novo masovno gibanje v podporo družini. Njegov namen bo v javnosti spregovoriti o temah, ki so sicer prezrte, kot na primer etični pogledi na vprašanje nadomestnega materinstva ali pa teorija spola ter delovanje za družino tudi v politiki. Nadomestno materinstvo, teorija spola, in posvojitve za istospolne pare so bile osrednje teme srečanja, ki je včeraj potekalo v Rimu. V Italiji je namreč ljudstvo, ki sicer v političnih krogih nima glasu, na dveh dnevih družin odprlo nekatere pomembne antropološke teme. Potem, ko je senat podprl zakon o civilnih zvezah, pa se sprašujejo, kako naprej in kako oblikovati vse italijansko gibanje za družino.

EVROPA ZA PODNEBJE

Evropska unija ne sme izgubiti podnebnega zagona. Takšna opozorila je bilo v preteklih dneh slišati iz Bruslja. Nizozemska okoljska ministrica Sharon Dijksma je spomnila, da je bil Pariz zgodovinski, a da je treba zdaj z doslednim in pravočasnim izvajanjem podnebnih ciljev do leta 2030 zagotoviti, da bo takšen tudi ostal. V prizadevanjih za ohranitev zagona je pomembna tudi pravo-

PISALI SMO PRED 50 LETI

ZAČETEK POMLADI

V zadnjih 100 letih so se iz »Pomladi narodov« okrog leta 1948 močno razcvetele korenine prebujene narodne zavesti med evropskimi narodi. Latentne sile, ki so snivale v širokih plasteh preprostega naroda, so se tudi pri Slovencih sporadično pojavljale še mnogo prej, recimo, ko je posvetil v narodno temo svoje dobe Primož Trubar in njegova doba prve slovenske tiskane knjige. Ali pa dolgo za njim, ko se je Zojsovo omizje učenih, pa zvesto narodno vnetih mož, lotilo obujanje slovenskega genija iz stoletnega mrtvila. ...

Dr. Ludvik Puš

SLOVENC V ARGENTINI

Zaključek mladinskih počitniških dni na Pristavi. Uspeh lanskega počitniškega tečaja za deklice iz Morona in okolice je sprožil misel na razširitev tečaja tudi za fante. Kmalu po koncu šolskega leta se je na pobudo g. župnika Matija Lamovška osnoval poseben odbor. Delo je ugodno steklo in na Pristavi so nastali štirje tečaji, ki jih je obiskovala mladina iz Morona in okolice, Hurlinghama ter deklice iz Ramos Mejje. Ob sredah in četrtek je ves dan kar mrgolelo na Pristavi. ...

Povečanje Slovenskega doma v San Martinu. Na izrednem občnem zboru, ki je bil v nedeljo, 27. februarja v prostorih Slovenskega doma v San Martinu, so člani in članice doma razpravljali o predlogu odbora, da se zgradijo v domu nekateri novi prostori. ... Proračun za vsa navedena dela znaša okoli 2.000.000 pesov. Članstvo je po daljšem razgovoru soglasno odobrilo odborov predlog. ...

Osebnosti. Družinska sreča. V Slovenski kapeli je bil krščen v nedeljo, 27. februarja, Andrej Markež, sin Jožeta Markeža in njegove žene ga. Majde roj. Žitnik.

(Svobodna Slovenija, 3. marca 1966 - št. 9.)

časna potrditev pariškega sporazuma. Slovensni podpis pariškega sporazuma bo 22. aprila v New Yorku. Veljati bo začel, ko ga bo ratificiralo najmanj 55 podpisnic, ki ustvarijo najmanj 55 odstotkov vseh izpustov toplogrednih plinov v svetu. Veliko držav je že sporočilo, da se bodo podpisa udeležile na najvišji ravni. Tako naj bi svetovni voditelji potrdili pomen sporazuma.

KANDIDATI V ZDA

Republikanski predsedniški kandidat Marco Rubio je v nedeljo zmagal na strankarskih volitvah v Portoriku. Dosej je sicer zmagal le še v Minnesoti, drugje po ZDA pa sta zmagovala newyorški milijarder Donald Trump in zvezni senator iz Teksasa Ted Cruz. Na nacionalni konvenciji stranke julija v Clevelandu bo zmagal, kdor bo imel 1237 delegatov. Trump jih ima trenutno 534, Cruz več kot 300 manj, Rubio le 150. Demokratski predsedniški kandidat Bernard Sanders pa je premagal Hillary Clinton na strankarskih zborovanjih v Kansasu in Nebraski, nekdanja državna sekretarka pa je z veliko prednostjo zmagala v Louisiani. Tekma za demokratsko imenovanje ostaja odprto, Clintonova pa ostaja v prednosti.

VOLITVE NA SLOVAŠKEM

Na parlamentarnih volitvah na Slovaškem je zmagala stranka Smer-SD premierja Roberta Fica, ki pa bo izgubila absolutno večino v parlamentu in bo težko oblikovala vlado, kažejo začasni izidi volitev. Presenečenje volitev je uspeh skrajne desnice. V parlament se je sicer uvrstilo osem strank. Državi se zato obeta težavno sestavljanje vladajoče koalicije. So pa slovaški volivci malo glasov namenili desnosredinskima strankama, ki so jima ankete napovedovale uspeh.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com
Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Majda Maček, Andrej Grohar, Rok Fink, Lucijana Servin Čeč, Marko Čeč, Marjanka Furlan in Lučka Oblak Čop. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

RESUMEN DE ESTA EDICION

EUROPA SE CIERRA

Volvemos con el problema del creciente número de migrantes que atraviesan las fronteras europeas. Tras las cuotas de aceptación que ha impuesto Austria, tomaron medidas similares Eslovenia, Croacia y Serbia. Ante esta situación fue Macedonia la que decidió cerrar sus fronteras. En una visita a la región, el presidente del Consejo Europeo, Donald Tusk, fue claro en su pedido a los migrantes: "No vengan a Europa!". En Eslovenia, mientras tanto, sigue el temor y varios consejos deliberantes de distintas localidades se opusieron a la creación de centros para refugiados en su ámbito. El primer ministro Miloš Cerar reitera que están garantizados el orden y la seguridad. Pero los partidos de la oposición alertan sobre la falta de planes claros. (Pág. 1)

SIETE AÑOS - SIN NOVEDADES

Ese es el tiempo transcurrido desde que se descubrieron los restos de los asesinados en la mina abandonada de Huda Jama. Se trata de otra de las más de 500 fosas comunes, diseminadas por toda Eslovenia, donde yacen las víctimas de los asesinatos de la posguerra. En ese momento los comunistas realizaron un verdadero genocidio, para lograr, con el terror, el dominio absoluto del país. El historiador Mitja Ferenc considera que, pasados ya siete años, poco o nada se ha hecho para buscar otros restos, que deben hallarse en la mina, ni se han tomado medidas para dar cristiana sepultura a los ya encontrados. Las matanzas de la posguerra siguen siendo un tabú en Eslovenia y los sucesivos gobiernos de signo de izquierda se lavan las manos sobre esta mancha cruel en la historia nacional. (Pág. 1)

EL RECUERDO DE ČEDERMAS

"El capellán Martín Čedermac" es una novela del escritor esloveno France Bevk. Pero está basado en hechos y personajes reales de la época, en que el régimen fascista en Italia trataba de exterminar los vestigios de la vida eslovena en Primorska y Venecia Giulia. La llamada "Venecia eslovena" fue un enclave, donde desde la antigüedad se conservaban los vestigios, las costumbres y el idioma esloveno es esa parte de Italia. Consciente de ello el régimen de Mussolini recurrió a todas las armas posibles, para borrar esa presencia. En ese momento se prohibió incluso el idioma esloveno en la liturgia, ya que la vida religiosa y la Iglesia eran el último refugio de eslovenidad. Ahora la novela fue traducida al idioma italiano y publicada en Trieste, para que toda la población vea el sufrimiento de quienes amaban sus raíces y su idioma. (Pág. 3)

LUCAS Y GINASTERA

El barítono Lucas Somoza Osterc nació en Buenos Aires pero tiene raíces eslovenas. Tal es así que hace algunos años se radicó en Ljubljana. Muy pronto trascendió en el ambiente lírico, actuando en distintos conciertos a lo largo de Europa. En septiembre del año pasado fue convocado a Cardiff, en el marco de la BBC y los festejos de los 150 años de la llegada de los galeses a la Patagonia. Fueron interpretadas obras de Ginastera y otros autores argentinos. Lucas tuvo su intervención vocal en la obra "La estancia" del célebre compositor argentino. De esa actuación salió un disco, que comprende varias obras de Ginastera, donde Lucas brilla con su voz y su actuación. (Pág. 3)

UNA COLECTIVIDAD ACTIVA

Entre las páginas 3 y 4 desplegamos en este número (con cierto atraso) la información de varias actividades, desarrolladas en la colectividad a fines del año pasado. Ellos son el 48 aniversario del Centro Esloveno Pristava, de Castelar; el acto de clausura de los cursos de esloveno "Baragova šola" de Lanús, y el almuerzo de los jubilados en San Justo, que coincidió con el inicio de la temporada veraniega de "Nuestra casa". La publicación es casi contemporánea con el inicio de las actividades del ciclo 2016.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ XXXX.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Ferreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torika do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450,

R a m o s Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Naročnina Svobodne Slovenije za 2016

Naši naročniki dobro vedo, kako se v Argentini cene nenehno spreminjajo. Nemože je postaviti stvarno ceno, dokler vsaj okvirno ne poznamo vseh podrobnosti. Zato ne moremo nastaviti naročnine, dokler ne vemo kaj bo zahteval grafični sindikat, kako se bo spremenila cena papirja, itd. Za to potrebujemo vsaj nekaj mesecev.

Medtem pa lepo prosimo naročnike, da po svoji možnosti plačajo znatno vsoto »na račun«; ko bo pa znana dokončna naročnina, doplačajo zadevni znesek.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava

Vsi lepo vabljeni!
Podprimo misijone!3. Aprila - 15 uri
Slovenska Pristava
República de Eslovenia 1851 - Castelar

SLOVENCİ IN ŠPORT

VEČ KOLAJN ZA MLADE SMUČARJE

Slovenski alpski smučar Štefan Hadalin je na

Štefan Hadalin in Saša Brezovnik

mladinskem svetovnem prvenstvu v ruskem Sočiju osvojil odličje zlatega leska v kombinaciji, njegova reprezentančna sotekmovalka Saša Brezovnik pa je v tej disciplini osvojila bronasto kolajno. Uspeh Hadalina in Brezovnikove (foto) je dopolnil Miha Hrobat, ki je zasedel šesto mesto

Mladi slovenski alpski smučarji so osvojili še eno kolajno. In to najbolj sijočo, v ekipni tekmi so namreč Meta Horvat, Saša Brezovnik, Štefan Hadalin in Aljaž Dvornik osvojili zlato kolajno. Drugo mesto so zasedli Švedi, tretje pa Norvežani. To je za Slovenijo tretja kolajna na prvenstvu, v alpski kombinaciji je Hadalin postal svetovni prvak, Breznikova pa je osvojila bronasto kolajno.

SPREMEMBE V MARIBORU

Krunoslav Jurčič ni več trener nogometnega kluba Maribor, so sporočili iz vodstva sloven-

skega prvaka. Nogometaši Maribora so 27. februarja v Ljudskem vrtu presenetljivo izgubili prvo tekmo spomladanskega dela domače lige proti Celju z 0:1 in sprožili plaz, ki je odnesel trenerja. Njegov naslednik na klopi bo pričakovano Darko Milanič, ki je Mariborčane vodil do poletja 2013, ko je odšel v graški Sturm. Prva tekma 48-letnega Milaniča ob vrnitvi v vrste aktualnih slovenskih državnih prvakov je bila v soboto, ko je v Ljudskem vrtu gostovala vodilna ekipa Prve lige Telekom Slovenije Olimpija; iztekla se je brez zmagovalca: 0:0.

KLJUB MIROVANJU, VIŠJA UVRSTITEV

ZÜRICH - Slovenska nogometna reprezentanca je na lestvici Mednarodne nogometne zveze (Fifa) kljub temu, da že nekaj časa ni odigrala tekme, pridobila pet mest in skočila na 52. mesto. Na vrhu sprememb ni, v vodstvu je še naprej Belgija pred Argentino in Španijo.

OBVESTILA

SOBOTA, 12. marca:
Srednješolski tečaj RMB: popravni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša, v Slovenski hiši.**NEDELJA, 13. Marca**
V Slovenski hiši ob 16. uri, začetek slovenskih osnovnih šol, sv. maša in nato igra muzikal »Annie«, v izvedbi Prešernove šole.

Lepo vabljeni na »sveto leto med Slovenci v San Martinu«; ob 9. uri sv. maša v Sanmartinski katedrali.

Občni zbor v Našem domu San Justo ob 9. uri.

Kosilo upokojencev, v Našem domu ob 13 uri.

ČETRTEK, 17. marca:

ZSMZ San Martín vabi na sestanek v Domu ob 16.

Uri. O veliki noči v letu usmiljenja bosta govorila dr. Jure Rode in č. g. Robert Brest.

SOBOTA, 19. marca:

S.K.A. vabi na predstavitev knjige »Krik brez odmeva« in na sklepni natečaj proze 2015; v mali dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 20. marca:

Cvetna nedelja.

Križev pot in predavanje od 18. ure v Našem domu

San Justo.

Iz srca se zahvaljujemo msgr. dr. Juretu Rodetu za daritev sv. maše, g. Janezu Pintarju za molitev ob krsti in vsem prijateljem in znancem, ki se se v tako velikem številu poslovlili od našega ljubelega moža, ata, tasta, starega ata. Priporočamo ga v molitev. Tolaži nas misel in upanje, da DRAGO ČATER sedaj počiva pri Bogu. Marija Strle Čater z družino.

Slovenska kulturna akcija

vas prisrčno vabi na prvi letošnji kulturni večer v soboto, 19. marca ob 20. uri, v mali dvorani Slovenske hiše. V prvem delu bo

sklep literarnega natečaja proze 2015

V drugem delu pa bo

predstavitev nagrajene knjige arh. Marjana Eiletza

»Krik brez odmeva«.

Večer bo potekal v okviru skupinske likovne razstave. Še prav posebno vabljeni likovni umetniki in ljubitelji slovenske literature!

Podjetniki, profesionalci, rojaki

Blížajo se velikonočni prazniki. Gotovo želite poslati

PRAZNIČNA VOŠČILA

svojim odjemalcem, prijateljem, znancem in rojakom. Oznanilo in Svobodna Slovenija Vam nudita to edinstveno priložnost, da na naših straneh objavite svoje voščilo in za majhen strošek pokrijete celotno slovensko skupnost.

Velika noč je že pred vrati. Pohitite!

Stopite v stik z nami, da Vam zamisel osebno razložimo.

Pokličite nas ponedeljek, sredo in petek od 12. do 18. ure na telefon: (011) 4636-0841 in (011) 4636-2421

Po elektronski pošti: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar alisvobodna.ba@gmail.com

Čas imate do petka 18. marca.

Začetna prireditev slovenskih osnovnih šol

v nedeljo, 13. marca 2016

ob 16. uri: v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša na čast Svetemu Duhu

ob 17. uri: v dvorani škofa Rožmana

muzikal ANNIE

v izvedbi učencev Prešernove šole

Režija: Nevenka Grohar in Viki Selan

KRIŽEV
POT
V NEDELJO, 20. MARCA
OB 19.30 URI.OB 18.00 URI BO PREDAVALA MLADINI
SESTRA GUADALUPE IZ SIRIJE.PRIPOROČAMO SE ZA PRISPEVKE IN
NABIRKO OBLEKE TER DOLGOTRAJNE HRANE.

Hipólito Yrigoyen 2756 - Naš Dom - San Justo